

UCHWAŁA NR XXIII.113.2025
RADY GMINY WĄPIELSK

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151z późn. zm.) i art. 10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Wąpielsk

Wojciech Rutkowski

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. Profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całą populację. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

II. Cele programu

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 7 marca 2022 r. rozszerzyła działalność profilaktyczną i edukacyjną o obszar uzależnień behawioralnych, niezwiązanych z żadnymi substancjami psychoaktywnymi, a z określonymi czynnościami czy zachowaniem.

Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym w tym seniorów perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025.

§ 2. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2026 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnieniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
 - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
 - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wąpielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).

- c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
- a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
 - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
 - d) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Czas na zdrowie” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz sportowych zajęć pozalekcyjnych,
 - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla mieszkańców Gminy Wąpielsk – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
 - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o chorobie alkoholowej (nagrody),
 - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego/zimowego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
 - j) j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,
 - k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
 - l) dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, w tym seniorów w Gminnej Bibliotece,
 - ł) zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo - rekreacyjnych, w związku z realizacją zajęć profilaktycznych przez kluby sportowe i instytucje,
 - m) rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych oraz umieszczanie ich na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie,
 - n) poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie działań profilaktycznych dorosłych w tym seniorów.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizację zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie narad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
 - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa),
 - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego,
 - e) wspomaganie działalności klubu abstynenta, w tym działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, działań edukacyjno - motywacyjnych, rehabilitacyjnych (program dalszego zdrowienia) i działań profilaktycznych.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku, do ich obowiązków należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,

- b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
 - c) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami, fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
 - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
 - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
 - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
 - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącą Komisji,
 - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

§ 3. Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

§ 4. Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 600 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 450 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII.113.2025

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 30 grudnia 2025 r.

PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY

**REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2026

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

RAZEM	70 000,00 zł
1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym	20 400,00 zł
1.1 Zakup materiałów profilaktycznych	200,00 zł
1.2 Gminne Forum Dyskusyjne	5 000,00 zł
1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych	15 200,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	13 200,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	13 200,00 zł
3. Działalność GKRPA	35 200,00 zł
3.1 wynagrodzenia członków GKRPA	34 200,00 zł
3.4 zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00 zł
4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.	300,00 zł
4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”	300,00 zł
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	900,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii

RAZEM	20 000,00 zł
1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych	5 600,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	14 400,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	14 400,00 zł

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie.

UZASADNIENIE

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.

UCHWAŁA NR XXIII.113.2025
RADY GMINY WĄPIELSK

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151z późn. zm.) i art. 10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Wąpielsk

Wojciech Rutkowski

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. Profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całą populację. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

II. Cele programu

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 7 marca 2022 r. rozszerzyła działalność profilaktyczną i edukacyjną o obszar uzależnień behawioralnych, niezwiązanych z żadnymi substancjami psychoaktywnymi, a z określonymi czynnościami czy zachowaniem.

Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym w tym seniorów perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025.

§ 2. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2026 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnieniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
 - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
 - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wąpielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).

- c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
- a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
 - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
 - d) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Czas na zdrowie” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz sportowych zajęć pozalekcyjnych,
 - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla mieszkańców Gminy Wąpielsk – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
 - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o chorobie alkoholowej (nagrody),
 - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego/zimowego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
 - j) j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,
 - k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
 - l) dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, w tym seniorów w Gminnej Bibliotece,
 - ł) zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo - rekreacyjnych, w związku z realizacją zajęć profilaktycznych przez kluby sportowe i instytucje,
 - m) rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych oraz umieszczanie ich na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie,
 - n) poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie działań profilaktycznych dorosłych w tym seniorów.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizację zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie narad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
 - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa),
 - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego,
 - e) wspomaganie działalności klubu abstynenta, w tym działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, działań edukacyjno - motywacyjnych, rehabilitacyjnych (program dalszego zdrowienia) i działań profilaktycznych.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku, do ich obowiązków należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,

- b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
 - c) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami, fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
 - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
 - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
 - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
 - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącą Komisji,
 - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

§ 3. Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

§ 4. Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 600 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 450 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII.113.2025

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 30 grudnia 2025 r.

PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY

**REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2026

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

RAZEM	70 000,00 zł
1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym	20 400,00 zł
1.1 Zakup materiałów profilaktycznych	200,00 zł
1.2 Gminne Forum Dyskusyjne	5 000,00 zł
1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych	15 200,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	13 200,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	13 200,00 zł
3. Działalność GKRPA	35 200,00 zł
3.1 wynagrodzenia członków GKRPA	34 200,00 zł
3.4 zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00 zł
4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.	300,00 zł
4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”	300,00 zł
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	900,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii

RAZEM	20 000,00 zł
1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych	5 600,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	14 400,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	14 400,00 zł

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie.

UZASADNIENIE

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.

UCHWAŁA NR XXIII.113.2025
RADY GMINY WĄPIELSK

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151z późn. zm.) i art. 10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Wąpielsk

Wojciech Rutkowski

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. Profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

II. Cele programu

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 7 marca 2022 r. rozszerzyła działalność profilaktyczną i edukacyjną o obszar uzależnień behawioralnych, niezwiązanych z żadnymi substancjami psychoaktywnymi, a z określonymi czynnościami czy zachowaniem.

Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym w tym seniorów perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025.

§ 2. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2026 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnieniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
 - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
 - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wąpielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).

- c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
- a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
 - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
 - d) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Czas na zdrowie” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz sportowych zajęć pozalekcyjnych,
 - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla mieszkańców Gminy Wąpielsk – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
 - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o chorobie alkoholowej (nagrody),
 - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego/zimowego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
 - j) j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,
 - k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
 - l) dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, w tym seniorów w Gminnej Bibliotece,
 - ł) zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo - rekreacyjnych, w związku z realizacją zajęć profilaktycznych przez kluby sportowe i instytucje,
 - m) rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych oraz umieszczanie ich na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie,
 - n) poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie działań profilaktycznych dorosłych w tym seniorów.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizację zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie narad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
 - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa),
 - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego,
 - e) wspomaganie działalności klubu abstynenta, w tym działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, działań edukacyjno - motywacyjnych, rehabilitacyjnych (program dalszego zdrowienia) i działań profilaktycznych.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku, do ich obowiązków należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,

- b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
 - c) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami, fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
 - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
 - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
 - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
 - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącą Komisji,
 - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

§ 3. Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

§ 4. Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 600 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 450 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII.113.2025

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 30 grudnia 2025 r.

PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY

REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2026

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

RAZEM	70 000,00 zł
1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym	20 400,00 zł
1.1 Zakup materiałów profilaktycznych	200,00 zł
1.2 Gminne Forum Dyskusyjne	5 000,00 zł
1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych	15 200,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	13 200,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	13 200,00 zł
3. Działalność GKRPA	35 200,00 zł
3.1 wynagrodzenia członków GKRPA	34 200,00 zł
3.4 zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00 zł
4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.	300,00 zł
4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”	300,00 zł
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	900,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii

RAZEM	20 000,00 zł
1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych	5 600,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	14 400,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	14 400,00 zł

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie.

UZASADNIENIE

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.

UCHWAŁA NR XXIII.113.2025
RADY GMINY WĄPIELSK

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151z późn. zm.) i art. 10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Wąpielsk

Wojciech Rutkowski

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. Profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

II. Cele programu

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 7 marca 2022 r. rozszerzyła działalność profilaktyczną i edukacyjną o obszar uzależnień behawioralnych, niezwiązanych z żadnymi substancjami psychoaktywnymi, a z określonymi czynnościami czy zachowaniem.

Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym w tym seniorów perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025.

§ 2. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2026 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnieniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
 - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
 - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wąpielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).

- c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
- a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
 - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
 - d) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Czas na zdrowie” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz sportowych zajęć pozalekcyjnych,
 - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla mieszkańców Gminy Wąpielsk – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
 - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o chorobie alkoholowej (nagrody),
 - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego/zimowego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
 - j) j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,
 - k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
 - l) dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, w tym seniorów w Gminnej Bibliotece,
 - ł) zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo - rekreacyjnych, w związku z realizacją zajęć profilaktycznych przez kluby sportowe i instytucje,
 - m) rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych oraz umieszczanie ich na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie,
 - n) poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie działań profilaktycznych dorosłych w tym seniorów.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizację zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie narad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
 - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa),
 - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego,
 - e) wspomaganie działalności klubu abstynenta, w tym działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, działań edukacyjno - motywacyjnych, rehabilitacyjnych (program dalszego zdrowienia) i działań profilaktycznych.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku, do ich obowiązków należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,

- b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
 - c) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami, fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
 - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
 - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
 - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
 - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącą Komisji,
 - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

§ 3. Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

§ 4. Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 600 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 450 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII.113.2025

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 30 grudnia 2025 r.

PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY

**REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2026

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

RAZEM	70 000,00 zł
1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym	20 400,00 zł
1.1 Zakup materiałów profilaktycznych	200,00 zł
1.2 Gminne Forum Dyskusyjne	5 000,00 zł
1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych	15 200,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	13 200,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	13 200,00 zł
3. Działalność GKRPA	35 200,00 zł
3.1 wynagrodzenia członków GKRPA	34 200,00 zł
3.4 zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00 zł
4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.	300,00 zł
4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”	300,00 zł
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	900,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii

RAZEM	20 000,00 zł
1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych	5 600,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	14 400,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	14 400,00 zł

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie.

UZASADNIENIE

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.

UCHWAŁA NR XXIII.113.2025
RADY GMINY WĄPIELSK

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151z późn. zm.) i art. 10 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwala się preliminarz rzeczowo-finansowy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026 stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Wąpielsk

Wojciech Rutkowski

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są zakupoholizm, fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania gier komputerowych, pracoholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Profilaktyka oznacza odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i/lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki oraz grupy społeczne mające na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym, zanim one wystąpią.

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki:

1. Profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne, adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowaną biologicznie są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne, zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

II. Cele programu

§ 1. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie gminy Wąpielsk (narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne) poprzez działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 7 marca 2022 r. rozszerzyła działalność profilaktyczną i edukacyjną o obszar uzależnień behawioralnych, niezwiązanych z żadnymi substancjami psychoaktywnymi, a z określonymi czynnościami czy zachowaniem.

Celami szczegółowymi są następujące zadania:

- a) realizacja działań profilaktycznych,
- b) wskazywanie dzieciom, młodzieży i dorosłym w tym seniorów perspektyw zdrowego stylu życia bez picia alkoholu, zażywania innych substancji uzależniających oraz bez uzależnień behawioralnych,
- c) rozwijanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- d) udzielenie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- e) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych,
- f) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- g) ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów prawnych w zakresie ich sprzedaży.

III. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2025.

§ 2. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii planuje się w 2026 roku podjęcie działań polegających na:

- 1) zapewnieniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne) poprzez:
 - a) współpracę z Oddziałem Terapii Uzależnień od alkoholu i oddziałem leczenia zespołów abstynencyjnych w Radziejowie, a także z Policją i innymi instytucjami specjalizującymi się w pomocy osobom uzależnionym,
 - b) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych (zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, zatrudnienie terapeuty, psychologa, w ramach tego współpraca z GOPS w Wąpielsku, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi).

- c) dofinansowanie zadań Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”, działającego na terenie województwa.
- 2) realizowaniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień dla społeczności lokalnej poprzez:
- a) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz ich rodziców,
 - b) działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy,
 - d) ciągłą współpracę z instytucjami oraz organizacjami specjalizującymi się w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych w celu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - e) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „Czas na zdrowie” oraz innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - f) wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz sportowych zajęć pozalekcyjnych,
 - g) zorganizowanie festynu integracyjnego dla mieszkańców Gminy Wąpielsk – spędzanie czasu wolnego rodzica wspólnie z dzieckiem, działania informacyjno – edukacyjne skierowane dla mieszkańców gminy,
 - h) organizowanie konkursów dotyczących wiedzy o chorobie alkoholowej (nagrody),
 - i) dofinansowanie kosztów wypoczynku letniego/zimowego: wycieczki, ogniska uwzględniając współpracę z jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi,
 - j) j) doposażenie placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów,
 - k) sfinansowanie wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
 - l) dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla osób dorosłych, w tym seniorów w Gminnej Bibliotece,
 - ł) zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo - rekreacyjnych, w związku z realizacją zajęć profilaktycznych przez kluby sportowe i instytucje,
 - m) rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez rozprowadzanie materiałów informacyjnych oraz umieszczanie ich na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie,
 - n) poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu poprzez inicjowanie działań profilaktycznych dorosłych w tym seniorów.
- 3) udzielenie rodzinom uzależnionym i współuzależnionym pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą rodzinną poprzez:
- a) realizację zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie narad, konferencji, szkoleń oraz rozpowszechnianie gazet, ulotek i broszur poświęconych przemocy w rodzinie i uzależnieniom,
 - c) bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego dla rodzin uzależnionych i współuzależnionych, przemocy w rodzinie (dyżury psychologa),
 - d) organizowanie Gminnego Forum Dyskusyjnego,
 - e) wspomaganie działalności klubu abstynenta, w tym działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, działań edukacyjno - motywacyjnych, rehabilitacyjnych (program dalszego zdrowienia) i działań profilaktycznych.
- 4) działaniach skierowanych do osób uzależnionych mających na celu zmniejszenie szkód społecznych związanych z ich uzależnieniem poprzez:
- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku, do ich obowiązków należy: prowadzenie postępowań dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,

- b) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi w celu podjęcia dobrowolnego leczenia oraz z osobami współuzależnionymi,
 - c) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS, Policją, stowarzyszeniami, fundacjami oraz szkołami w sprawach przemocy w rodzinie,
 - d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
 - e) kierowanie osób uzależnionych na badania przez biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia,
 - f) podnoszenie kompetencji członków gminnej komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - g) wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez pedagogów.
- 5) ograniczaniu dostępności napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję z uwzględnieniem następujących zasad:
 - do przeprowadzenia kontroli upoważnieni są członkowie komisji wyznaczeni przez Przewodniczącą Komisji,
 - kontrole przeprowadzane są w składach co najmniej dwuosobowych.

§ 3. Realizację Gminnego Programu prowadzi Sekretarz Gminy i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąpielsku.

§ 4. Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 600 zł brutto, a członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku w wysokości 450 zł brutto, płatne za udział w posiedzeniu komisji na podstawie listy obecności. Za każdą nieobecność na posiedzeniu potrąca się 25 % ryczałtu miesięcznego.

§ 5. Zasady finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

1. Finansowanie realizacji zadań programu będzie realizowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małpek.

2. Finansowanie może również nastąpić z dotacji celowych Wojewody, od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy pozyskanych w ramach konkursów.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII.113.2025

Rady Gminy Wąpielsk

z dnia 30 grudnia 2025 r.

PRELIMINARZ RZECZOWO – FINANSOWY

REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

DLA GMINY WĄPIELSK NA ROK 2026

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

RAZEM	70 000,00 zł
1. Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym	20 400,00 zł
1.1 Zakup materiałów profilaktycznych	200,00 zł
1.2 Gminne Forum Dyskusyjne	5 000,00 zł
1.3 Organizacja działań profilaktycznych i innych form organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych	15 200,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	13 200,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	13 200,00 zł
3. Działalność GKRPA	35 200,00 zł
3.1 wynagrodzenia członków GKRPA	34 200,00 zł
3.4 zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00 zł
4. Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.	300,00 zł
4.1 Dotacja na działalność Telefonu Pogotowia „Niebieska Linia”	300,00 zł
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych oraz szkół	900,00 zł

Przeciwdziałanie narkomanii

RAZEM	20 000,00 zł
1. Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnień behawioralnych	5 600,00 zł
2. Pomoc dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	14 400,00 zł
2.1 Prowadzenie punktu konsultacyjnego	14 400,00 zł

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 w Gminie Wąpielsk powierza się Urzędowi Gminy Wąpielsk. W przypadku nie wydatkowania w całości zaplanowanych kwot na poszczególne zadania, dopuszcza się możliwość finansowania pozostałych zadań zawartych w programie.

UZASADNIENIE

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wąpielsk na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), do kompetencji rady gminy, realizowanych w ramach zadań własnych gminy, należy uchwalanie corocznie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w celu realizowania zadań profilaktycznych w tym zakresie.